

Genelge

31 Temmuz 2012 SALI Resmî Gazete Sayı : 28370
GENELGE

Başbakanlıktan

Konu : Karayolu Trafik Güvenliği Stratejisi ve Eylem Planı

GENELGE 2012/16

Trafik kazalarının küresel ölçekte yaygınlığı ve neticesinde meydana gelen ölüm ve yaralanma vakaları ve toplumsal ve ekonomik kayıpların ciddi boyutlara ulaşması sorunun ulusal ve uluslararası düzeyde ilgili tüm kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde ele alınmasını gerektirmektedir. Ülkemizin en önemli sorunlarından biri olan trafik kazalarında her yıl çok sayıda vatandaşımız yaşamını yitirmekte, binlerce vatandaşımız yaralanmakta ya da sakat kalmaktadır.

Trafik kazalarında hayatını kaybeden, yaralanan ya da sakat kalan kişiler, başta yakınları ve çevresi olmak üzere çok sayıda insanı derinden etkilemektedir. Trafik kazaları nedeniyle; aile üyelerinin ihtiyaç duyduğu hizmet ve giderleri karşılayan ya da katkı sağlayan kişilerin kaybedilmesi, bazı bireylerin bakıma muhtaç hale gelmesi, karşılaşılan uzun ve masraflı tedavi süreci gibi durumlar birçok ailenin yaşamında büyük sıkıntı ve zorluklara yol açmaktadır.

Trafik güvenliğinin sağlanabilmesi; altyapı hizmetleri, acil müdahale ve ilkyardım, kaza sonrası kurtarma hizmetleri, eğitim, ilgili mevzuat, düzenleme ve denetim hizmetlerinin yerine getirilmesi ile mümkündür. Bu nedenle trafiğin daha güvenli hale gelebilmesi için, trafik güvenliği ile ilgili hizmetlerin sürekli, düzenli, zamanında, işbirliği ve uyum içerisinde verilebilmesi gerekmektedir.

Bu çerçevede, karayolu trafik güvenliğine ilişkin çalışmaları yönlendirmek, bu konuda idari ve yasal düzenlemelere ilişkin çalışmalar yapmak, önerilerde bulunmak, kaydedilen gelişmeler hakkında kamuoyunun aydınlatılması amacıyla yapılacak çalışmaları değerlendirmek, trafik güvenliği konusunda alınabilecek önlemlere ilişkin tavsiyelerde bulunmak, bu konuya ilişkin strateji belgesi ve eylem planları hazırlamak ve onaylamak, strateji ve eylem planı gerçekleştirmelerini değerlendirmek, gerektiğinde strateji ve eylem planlarında değişiklik yapmak, trafik güvenliği konusunda kurumlar arası işbirliği ve koordinasyonu sağlamak üzere "Karayolu Trafik Güvenliği Stratejisi Eşgüdüm Kurulu" (Kurul) oluşturulmuştur.

Kurulun; İçişleri Bakanı'nın veya gerektiğinde İçişleri Bakanlığı Müsteşarının başkanlığında; İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Karayolları Genel Müdürlüğü, Karayolu Düzenleme Genel Müdürlüğü, Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü, Türk Standartları Enstitüsü ve Radyo ve Televizyon Üst Kurulundan üst düzey temsilcilerin katılımıyla oluşturulması uygun görülmüştür.

Kurulun çalışma usul ve esasları, yıllık toplantı sayısı ile toplantı zamanları Kurul tarafından belirlenecek, sekreteryaya hizmetleri, alınan kararların, strateji ve eylem planlarının ilgili kurumlarca uygulanmasının takibi ve koordinasyonu Emniyet Genel Müdürlüğü Trafik Hizmetleri Başkanlığı tarafından yürütülecektir.

Kurul tarafından ihtiyaç duyulması halinde alt kurul, komite, danışma grupları ve geçici ve kalıcı çalışma grupları oluşturulabilecektir. İlgili kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, meslek birlikleri, konu ile ilgili uluslararası kuruluş ve özel sektör temsilcileri de Kurul toplantılarına davet edilebilecek, alt kurul ve komite çalışmalarında yer alabileceklerdir.

Küresel boyutta önem kazanan trafik güvenliği konusu, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 2 Mart 2010 tarihli toplantısında ele alınmıştır. Bu toplantıda, 2011–2020 yılları arasında trafik güvenliğinin sağlanması ve trafik kazalarından kaynaklı ölüm vakalarının %50 oranında azaltılması amacıyla “Küresel Yol Güvenliğinin İyileştirilmesi” hakkında 64/255 sayılı karar alınmıştır. Bu karar çerçevesinde hazırlanan “Yol Güvenliği için On Yıllık Eylem Planı 2011-2020” (Decade of Action on Road Safety 2011-2020) ile üye devletler on yıllık eylem planlarını açıklamaya davet edilmiştir.

Bu çerçevede, ülkemiz karayollarında meydana gelen trafik kazalarının önlenmesi, trafik kazalarından kaynaklanan ölüm ve yaralanmaların önemli ölçüde azaltılarak sonuçlarının hafifletilmesi amacıyla İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğünün koordinatörlüğünde, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılarak hazırlanan, ekte yer alan “Trafik Güvenliği Eylem Planı” Emniyet Genel Müdürlüğü Trafik Hizmetleri Başkanlığının “www.trafik.gov.tr” internet adresinde de duyurulacaktır. Eylem Planı kapsamında yapılacak çalışmalara ilişkin hazırlanacak raporlar, altışar aylık dönemler halinde değerlendirilmek üzere Kurula sunulacaktır.

Kurul çalışmalarının bir bütünlük içinde yürütülmesi, karayolu trafik güvenliği konusunda kurumlar arası işbirliği ve koordinasyonun sağlanması, Kurul tarafından alınan kararların, strateji ve “Trafik Güvenliği Eylem Planı”nın uygulanması için tüm bakanlık, kamu kurum ve kuruluşlarınca gereken destek ve yardım sağlanacaktır.

Bilgilerini ve gereğini önemle rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

Trafik Güvenliği Eylem Planı

Trafik Güvenliği Eylem Planı çerçevesinde yürütülecek çalışmalarda ve yapılacak uygulamalarda aşağıda yer alan esaslara göre hareket edilecektir.

A-TRAFİK YÖNETİMİ

1) Eylem Planında belirlenen hedeflere ulaşılabilmesi için; trafik hizmetleri alanında çalışan personel ile kullanılacak taşıt, araç, gereç ve diğer donanımlarda gerekli iyileştirme yapılacaktır. Trafik güvenliği ile ilgili hizmetlerde çalışan personelin durumu; tüm kurum ve kuruluşlarca, kurumsal ve eylem planında öngörülen hedefler açısından değerlendirilecek, personelin daha verimli ve etkili çalışmasına yönelik teşvik edici önlemler alınacaktır.

2) Karayolu trafik güvenliğini sağlamakla görevli trafik ekiplerinin yeterli düzeyde eğitilmesi ve yetiştirilmesine özen gösterilecektir. Halk eğitimi kapsamında sürücü ve yaya eğitimi; ilgili kurumlar ve trafik ekiplerince verilmeye devam edilecektir. Askerlik hizmetinde bulunanlar ile diğer askeri personele; trafik güvenliği konusunda eğitim verilmesi için gerekli tedbirler, ilgili kurumlar tarafından alınacaktır.

3) Güvenlik nedeniyle yetkili kurumlarca alınan tedbirler dışında; trafik kurallarına uyma konusunda herkes eşit olacak, kamu vicdanını rahatsız edecek farklı uygulamalardan kaçınılacak ve emniyet kemeri kullanımındaki muafiyetler kaldırılacaktır.

4) Trafikte güvenlik nedeniyle zorunlu olmadıkça korna kullanımının önlenmesi için toplumsal bilinçlendirme çalışmaları yapılacak, trafikte gürültü kirliliğinin önlenmesi için gerekli tedbirler alınacaktır.

5) Koruma hizmetleri, mevzuattaki kişi ve görevlilerle sınırlı olarak belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yerine getirilecek, koruma hizmetlerinden yararlanacak kişiler arasında sayılmayan kamu görevlilerinin koruma personeli bulundurmasına, bunlara araç tahsis edilmesine, trafikte geçiş üstünlüğü sağlamak maksadıyla araçlarına ışıklı ve sesli donanımlar taktırılmasına izin verilmeyecektir. Yürürlükteki mevzuatta açıkça belirtilen araçların dışında, hiçbir araca ışıklı, sesli ve renkli uyarı veren cihaz takılmayacak, aksine uygulamalara derhal son verilecektir.

6) Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından, trafik kazaları sonucu meydana gelen maddi ve manevi kayıpları azaltmak amacıyla toplumsal farkındalık oluşturmaya yönelik çalışmalar yapılacaktır.

7) Karayolu trafik güvenliğine katkıda bulunmayı amaçlayan meslek odaları ve sivil toplum kuruluşlarının; trafik güvenliği konusunda farkındalık oluşturmak için yurt çapında gerçekleştirilecek eylem planı, proje, kampanya ve faaliyetlere katılmaları sağlanacak, ayrıca bu alanda düzenlenecek kampanya, konferans ve seminerlerin yürütülmesi ile afiş, broşür ve kitapçık gibi bilgilendirici materyallerin hazırlanıp halka ulaştırılmasına özen gösterilecektir.

8) Sürücü ve yayaların doğru trafik davranışlarına özendirilmesi ve toplumsal farkındalık oluşturulmasına yönelik içeriğe yayın organlarında yeterli ölçüde yer verilmesi, film ve dizilerde toplumun trafik kurallarına uyumunun teşvik edilmesi ve bu kapsamda hazırlanan programların günün uygun saatlerinde yayınlanması trafik güvenliğine büyük katkı sağlayacaktır. Bu çerçevede; RTÜK, Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü, TRT, ulusal ve yerel bütün basın ve yayın kuruluşlarınca; ilgili kurumlar ile işbirliği içerisinde, trafik güvenliğine katkı sağlayıcı içerik ile bu içeriğin kitlelere etkili bir şekilde ulaştırılması hususunda gerekli hassasiyet gösterilecektir.

9) Belirlenen hedeflere ulaşılabilmesi için, trafiği ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm mevzuat ve düzenlemeler, trafik güvenliği ile ilgili tüm kurum ve kuruluşlar tarafından; bu konudaki uluslararası standartlar çerçevesinde gözden geçirilecek, gerekli düzenlemeler ve değişikliklerle ilgili çalışmalar yapılacaktır.

10) Ülkemizde trafik kazası nedeniyle meydana gelen ölüm ve yaralanmalarla ilgili uluslararası standartlara uygun istatistiki veri toplanabilmesi için; Sağlık Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı başta olmak üzere ilgili kurumlar tarafından; kendi görev ve yetki alanlarındaki gerekli çalışmalar en kısa sürede sonuçlandırılacaktır.

B-DAHA GÜVENLİ YOLLAR

1) Trafik güvenliğine ilişkin risk ve tehlikeleri en aza indirebilmek amacıyla özellikle altyapı çalışmalarında, yol güvenliği standartlarına uygun; inşaat, imalat ve geometrik düzenlemelere ve her türlü denetimde etkinliğe dikkat edilecektir. Şehir içi ve şehirlerarası yollarda yapılacak alt ve üst yapı çalışmalarında; planlama, tasarım ve yapım aşamalarında yol güvenliği ile ilgili ulusal ve uluslararası standartlara titizlikle uyulacaktır.

2) Trafik yönetiminde; akıllı ulaşım sistemlerinden (trafik sensörleri, kameralar, değişken mesaj sistemleri, şerit kontrol işaretleri, elektronik denetleme sistemleri, trafik yoğunluğuna duyarlı trafik yönetimi ve uydu takip sistemleri, trafik ışıklarını düzenleyici akıllı sensörler vb.) azami ölçüde yararlanılacaktır. Akıllı ulaşım sistemlerini destekleyen teknolojilerin ülkemizde üretimi, üniversiteler ve sanayi kuruluşları ile işbirliği içerisinde teşvik edilecek, trafiğin yönetim ve yönlendirilmesi uluslararası standartlara uygun teknikler ve yöntemlerle gerçekleştirilecektir.

3) Emniyet Genel Müdürlüğü ve yerel yönetimlerce otomatik denetim sistemleri yaygınlaştırılacak; hız, alkol, emniyet kemeri, araç içi koruma sistemleri, kırmızı ışık ihlalleri, kask ve cep telefonu kullanımı ve ağır taşıtların denetimleri başta olmak üzere tüm denetimlerin etkinliği artırılacaktır.

4) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, ilgili kurum ve kuruluşlar ve yerel yönetimlerce; taşımacılıkta karayollarının ağırlığının azaltılarak, yük ve yolcu taşımacılığında; deniz, hava ve demir yollarının kullanımının artırılması için gerekli çalışmalar yapılacaktır.

C-DAHA GÜVENLİ YOL KULLANICILARI

1) Tarımsal ve turistik faaliyetlerin yoğunlaştığı yer ve dönemlerde, trafik kazalarının en aza indirilmesi için gerekli önlemler alınacaktır. Bu kapsamda araç ve yol kullanıcıları; bilişim teknolojisi araçları, sosyal medya ve diğer duyuru ve bilgilendirme yöntemleriyle bilgilendirilecektir.

2) Bütün öğrencilerin trafikte; yaya, yolcu ve bisiklet sürücüsü olarak bilinçli yol kullanıcısı olmalarını sağlayıcı eğitim programları ile yetişkin eğitimini de kapsayıcı yaşam boyu öğrenme programlarının hayata geçirilmesi için gerekli çalışmalar, Milli Eğitim Bakanlığınca yapılacaktır. Bilinçlendirme kampanyaları ile bireylerin okulda öğrendikleri bilgiler desteklenecektir.

3) İl özel idareleri ve belediyeler; Karayolları Trafik Kanununda verilen görevler kapsamında, okul öncesi çocuklara ve temel eğitimdeki öğrencilere trafik bilgisi vermek ve kurallara uyma alışkanlığı kazandırmak amacı ile ülke genelinde çocuk trafik eğitim parkları açmak suretiyle bilinçlendirme çalışmalarına katkı sağlayacaktır.

4) Yayaların güvenliği için, yerleşim yerlerindeki yaya yoğunluğuna göre yeterli sayıda yaya geçidi düzenlemesi yapılarak yayaların yaya geçitlerine yönlendirilmesi sağlanacaktır. Yaya geçitlerinin mümkün olduğunca kolay ulaşılabilir, hemzemin geçitler olmasına özen gösterilecektir.

5) Yayalar, yaya geçitlerine yöneldiklerinde; geçiş üstünlüğüne sahip araçlar dışında, geçiş hakkının yayalarda olması esas alınacaktır. Yaya güvenliğine ve yayalara öncelik tanınmasına yönelik mevzuatta ve diğer düzenlemelerde gerekli değişiklikler yapılacaktır. Bu kapsamda; valilikler, belediyeler ve ilgili kuruluşlar tarafından, yerleşim yerlerinin ve yolların özellikleri dikkate alınarak gerekli tedbirler alınacaktır.

6) Şehirlerde yaşam kalitesini artırmak ve atmosfere emisyon salınımını azaltmak amacıyla; yaya yolları ve bisikletle ulaşım yöntemleri mahalli idarelerce teşvik edilecek, imar planlarında ve yol yapımında yeterli yaya ve bisiklet yolu ayrılacaktır. Özellikle büyük şehirlerde hava kalitesinin korunması için emisyon salınımını azaltıcı ulaşım imkânları değerlendirilecektir.

D-DEZAVANTAJLI GRUPLARIN TRAFİK GÜVENLİĞİ

1) Özellikle özürhümler ve hareket kısıtlılığı bulunan yayaların karşıdan karşıya kolaylıkla geçmelerini sağlamak amacıyla hemzemin yaya geçitleri tercih edilecek, hemzemin yaya geçidinin yapılmasının mümkün olmadığı durumlarda rampalı üst geçitlerin yapılması veya üst geçitlerin asansör veya alternatif çözümlerle desteklenmesi sağlanacaktır.

2) Trafikte; kaldırım ve yollarda özürhümlü vatandaşların erişimini ve rahat dolaşımını engelleyen etkenler, Özürhümlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan ulaşılabilirlik tespit formları kullanılarak tespit edilecektir. Bu şekilde yapılan tespitler doğrultusunda, özürhümlerinin rahat ve güvenli erişimine yönelik gerekli tedbirler alınacaktır. Ayrıca özürhümlü, çocuk ve yaşlı gibi dezavantajlı grupların trafikte rahat ve güvenli erişimlerinin sağlanması için gerekli çalışmalar yapılacak, bilinç artırıcı kampanyalar düzenlenecektir.

3) Gazilerimiz, gazi kartlarını gösterdiklerinde kamu kurumlarına ait otoparklardan ücretsiz yararlanılacak, ulaşımında gerekli kolaylık sağlanacaktır.

E-KAZA SONRASI ACİL MÜDAHALE

1) Trafik kazaları sonrasında kazazedelerin hızlı bir şekilde tıbbi müdahale ve nakillerinin sağlanabilmesi amacıyla karayolları ile entegre olarak ambulans helikopterler için iniş ve kalkış alanları; ilçelerde heliportlar, otoyollarda kara ambulansları için uygun park cepleri ve karşı yöne geçişler için güvenliği sağlanmış geçiş noktaları oluşturulacaktır.

F-ARAÇ GÜVENLİĞİ

1) Trafik güvenliğine yönelik akıllı teknolojilerin geliştirilmesi çalışmalarının; kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör ve eğitim kurumlarımız tarafından, uluslararası kuruluşlarla işbirliği yapılarak yürütülmesi büyük önem taşımaktadır. Bu çerçevede, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından taşıt güvenliği konusunda, güvenli üretim yapılması için gerekli her türlü önlem alınacaktır.